

תיירות

חופשות בחו"ל

מגדלים וחלקות אורז

טיול בקוריאה והיכרות עם הקוריאנים מספקים תשובה או שתיים לשאלות למה התיירות לשם צומחת בשנים האחרונות בקצב של 17% בשנה ואיך כלכלתה הפכה מעיי חורבות לנמר אסייתי נמרץ. נופים יפים וחומר למחשבה - גליה גוטמן

זוכרים את Psy, זמר הפופ הקוריאני שבסוף 2012 שיגע את העולם עם הלהיט ההיסטרי Gangnam Style? במדינה אחרת היו אולי מושכים כתפיים בחיך, אבל הקוריאנים לא חיכו הרבה כדי לרכוב על ההצלחה ורתמו אותה מיד לקידום התיירות למדינה: אנשי משטרת התיירות בסיאול קיבלו מדים חדשים, הם מרכיבים משקפי שמש עגולים אֵילֵה Psy ואפילו הבלורית מסורקת כמוהו. "במשרד התיירות של קוריאה ובעריית סיאול הבינו מהר מאוד שהבאזן סביב Gangnam Style הוא נכס אמיתי, ושמוזיקה ואופנה הן בדיוק מסוג הרבדים שיוצרים תרמית למדינה", אומר ד"ר ערן כתר, מרצה במחלקה לניהול תיירות ומלונאות במכללה האקדמית כנרת. "כך, במהלך 2013, הם השיקו כשבועיים מדינות קמפיין בשם Korean Wiki Project, המציג ביטויים קוריאניים שכל אחד מהם מסמן אטרקציה תיירותית, מאופנה וקולינריה ועד מסיבות לוחטות של פופ קוריאני ולייף סטייל. המדינה משקיעה מדי שנה

כמיליארד דולר בטיפוח התרבות הפופולרית. הם יוצרים הממות מוזיקליות והקלות מס על הפקות תוכן, קולנוע וטלוויזיה, מתוך תפיסה שכל אלה הופכים את קוריאה למוטו וכתוצאה מכך מביאים לגידול בתיירות אליה".
אם לשפוט מהגידול במספר התיירים לדרום קוריאה - שעלפי נתונים רשמיים של ארגון התיירות העולמי של האו"ם עלה מ-8.8 מיליון בשנה ב-2010 ל-14.2 מיליון ב-2014, ובשנים האחרונות נוסק בקצב של 17% בשנה - הקוריאנים עושים משהו נכון. כבר בנחיתה בגמל התעופה אינצ'ון בסיאול (סול, כפי שאומרים הקוריאנים), המדורג שני בעולם אחרי גמל התעופה של סינגפור, מבינים שהגענו למעצמה. זה לא רק שהיא ענקי, והשמחירים בחנויות הדייט פרי המהודרות מרקיעים שקקים; היא גם מטופח בצורה יוצאת דופן, מצוחצח וממורק, צבעוני ופרחוני, ועם זאת, משרד ביונס Hard Core. ככה זה במדינה שחושבת בגדול, ושכלכלתה דוהרת קדימה. לא לחינם היא נמצאת ברשימה

המכובדת של "ארבעת הנמרים (או הדרקונים) האסיאתיים", יחד עם הונג קונג, סינגפור וטאיוואן. אין כמעט משהו שזקוקים לו כיום, שלא נגעו בו יד קוריאנית - מספינות ענק, מכוניות ומקרים ועד המסך של הטלפון החכם והשכב שבו.
הנס על הנהר האן
ברוך למרכז סיאול חוצים את נהר האן (Han), הרביעי באורכו בקוריאה. כשמגיעים לעיר מבינים מדוע המטרופולין הענק הזה שעלה מתוך האפר של מלחמת קוריאה נחשב ל"נס על נהר האן". עם אוכלוסייה של כ-10 מיליון בני אדם, כלכלה המתחרה בטוקיו, בניו יורק ובלוס אנג'לס ובנייה עוצמתית של גורדי שחקים מודרניים, זוכית ואלומניום, הייטק וגשרים - העלייה ברמת החיים בסיאול מורגשת היטב. היא מתבטאת היטב גם במרד המחירים, ובמיוחד במחירי הדיור והשכירות. למשל, רובע Gangnam (שפירושו שמו מדרום לנהר) הוא כיום שכונה יוקרתית של עשירים ומפורסמים.

נותרו בסיאול עדיין אזורים של בנייה נמוכה שעוד לא סולקה לטובת רבי קומות, והדרך למרכז העיר מנוקדת פה ושם בחלקות אורז, רגע גם אליהן

פעם זו הייתה ארמת ביצה. עכשיו קשה לקנות פה דירה כמו במרכז תל אביב. בגובה של 236 מטרים, מגדל התקשורת N Seoul Tower (או Namsan Tower) הוא הנקודה הכי גבוהה בסיאול ואחד מסמליה. התצפית ממנו מרהיבה בעוצמה אורבנית טוחפת. גם למטה בגובה העיניים העיר שוקקת פעילות, מסחר ובילויים, ואין כמו שיטוט באזור הקניות Cheonggyecheon, שהתפתח על גדות תעלה היסטורית באזור האדון טאון, או במדרחוב Insadong עם הגלריות המודרניות וחנויות התה והפורצלן שבו, כדי להרגיש את החיוניות של העיר. שלא לדבר על המתחם האולטרה מודרני Dongdaemun DDP (Design Plaza), שתוכנן כמרכז של תרבות ללא הפסקה על־ידי האדריכלית הבריטית־עיראקית המפורסמת זאהא חריד. ולמרות זאת, נותרו עדיין בסיאול אזורים של בנייה נמוכה שעוד לא סולקה לטובת רבי קומות, עם חנויות קטנות ובתי קפה, והדרך למרכז העיר מנוקדת פה ושם בחלקות אורז שנתרו לפליטה רגע לפני שהתיעוש הברוטלי יגיע גם אליהן. אחת מהשכונות העתיקות ששרדה היא Bukchon, שייחודה בבתים קוריאניים מסורתיים (Hanok) הנמצאים בידיים פרטיות, ברומה לבתים המסורתיים, החודגג, בבייג'ין. בעבר התגוררה בשכונה המיוחסת האצולה והפקידות הגבוהה של המלך. כיום זהו אזור אופנתי של סמטאות אבן מתפתלות, בתי קפה, מסעדות, גלריות אמנות ובתי הארחה המשווים למקום מין אורית מונמטרט קוריאנית. מכובן שביקרנו גם בארמון Gyeongbokgung, שנבנה ב-1395, נשרף במאה ה-16 בפלישה היפנית, נבנה מחדש רק כדי להיחרס שוב בתחילת המאה ה-20, גם הפעם על־ידי היפנים, ונבנה שוב. בחצר הארמון שוכן מוזיאון הפולקלור המצוין של קוריאה. פעמיים בשנה, בראש השנה הקוריאני ובפסטיבל הסתיו הקוריאני, כמעט כולם לובשים בגדי חג מסורתיים, דוגמת אלה המוצגים במוזיאון, שהיה עמוס במבקרים, רובם ככולם קוריאנים.

ככה בונים חומה
קוריאה הפגיעה אותי. בעצם, המילה "הפגיעה" לא מדויקת, כי האמת היא שלא ידעתי כמעט כלום על המדינה הזו, המפורסמת הרבה פחות מאחותיה הגדולות סין ויפן. קראתי אמנם שמשנות ה-50 קוריאה עברה מהפך אדיר, ושמהאחת מהמדינות העניות בעולם היא פילסה את רכבה למקום ה-15 במדינות G20 (20 הכלכלות החזקות בעולם), עד כדי כך שלפעמים נדמה שקוריאה בדרכה להפוך לאזור תעשייה אחד גדול של קונצרנים ענקיים -

הקוריאנים אוהבים את הטבע שלהם ויוצאים אליו בהמוניהם. הם גם אלופי הסלפי. משמאל: שוק הדגים בעיר הנמל בוסאן

מסביב לעולם

17 ע 26 במארס

פסטיבל, סנט פטריק
יזמו של פטריק הקדוש, פטרונה של אירלנד, נחגג מידי שנה בפסטיבל גדול באירלנד ומחוצה לה, בתהלוכות, בריקודים, במסיבות ובצבעוניות ירוקה מתפרצת, כשהאלכוהול - בעיקר וויסקי אירי ובירה גינס - נשפך כמים. גם בארצות הברית ובערים אירופיות שונות נחגג סנט פטריק דיי, בעיקר בזכות הקהילות האיריות הגדולות החיות שם. בניו יורק מתקיים מצעד גדול בשדרה החמישית, ובשיקגו לא מסתפקים במצעד אלא גם צובעים את הנהר בצבע ירוק. השנה חוגגים לראשונה גם בתל אביב: היום, החמישי, בין 20:30-22:30, ייצבע בניין העניינה באור ירוק ויתקיים אירוע עם הופעות, ריקודים ומוזיקה באווירה איטית, בליווי המת חלילים ושתייה חופשית. לצפייה בצביעת הנהר בשיקגו בירוק

אימה: אירלנד ורחבי העולם

מתי: 17 במארס

מוזיקה, פסטיבל Womad
Womad (World of Music, Arts and Dance) הוא פסטיבל מוזיקת העולם המפורסם ביותר בתחומו. יסד אותו המוזיקאי פיטר גבריאל ב-1980, ומאז הפך לאירוע מוזיקה ואמנות המתקיים מדי שנה במקומות שונים בעולם. השנה הוא מתקיים בניו יורק, ואורחת הכבוד היא אסתר ראדה הישראלית, בשילוב מקורי של מוזיקה אתיופית ויס־תיכונית. במתחם הפסטיבל יש כמה במות, המארחות מאות מופעים מכל פינות תבל במעין כפר גלובלי, שבו מתקיימים גם דוכנים, מופעי רחוב וגם סדנאות בישראל ממטעמי העולם שמנחים מוזיקאים. מתי: 18-20 במארס אימה: ניו יורק Brooklands Park & TSB Bowl, New Plymouth

פולקלור, השבוע הקדוש
אלמלא הייתה זו שנה מעוברת, היינו שרויים עכשיו עמוק בתוך ההכנות לפסח, אך העולם הנוצרי מתכוון במרץ לחגיגות הפסחא. מי שנמצא בחו"ל בשבוע הזה, במיוחד באחת המדינות הקתוליות, מומלץ לו להציץ ולחונן מקצת אירועי השבוע הקדוש (Semana Santa) שלפני הפסחא. המונח מציין את השבוע שבו התרחשו כניסתו של ישו לירושלים לפי המסורת הנוצרית, צליבתו ותחייתו. ראשיתו ב"יום א' של כפות התמרים" (השנה יוצא ב'25 במארס), המשכו ביום שישי הטוב (25 במארס) המציין את הצליבה, והפסחא, התחייה, ביום א' (27 בחודש). על הבסיס הזה יש אינספור וריאציות, אבל המשותף הוא תהלוכות חגיגיות, צבעוניות, עם תלבושות תקופתיות והרבה ניצבים. לצפייה בסרטון המתעד את המסורת במלגה שברום ספרד, סרקו את הקוד.

אימה: ברחבי העולם הנוצרי

מתי: 20-26 במארס

סיאול, המתחם האולטרה מודרני DDP. מרכז תרבות שתוכנן על-ידי האדריכלית המפורסמת זאהא חדיד

מידע מעשי

עונה: אפריל-יוני, ספטמבר-נובמבר
 עם מי: חברות שונות מציעות טיולים מאורגנים לקוריאה, בהן החברה הגיאוגרפית - www.geotours.co.il/organized_tours/far_east/south_korea/jeju_island
 ספי אריאל בן יוסף - www.seffibenjoseph.co.il
 איילה גיאוגרפית - www.ayalageo.co.il/tour/Organizedtours/Tour/To/SouthKorea.aspx
 כמה: המחירים נעים בין 3,250 ל-4,700 דולרים לאיש

איזו עוצמה יש במקום הזה: עשרות עגורנים בגובה של רבי קומות (אחד מהם נקרא גוליית) והמבדוק היבש הגדול בעולם. כשבאנו, בדיוק בנו פה מכלית במשקל של 320 אלף טונות ועוד שלוש ספינות. משך זמן בניית ספינה הוא כ-18 חודשים, מתחילת הבנייה ועד שהיא נמסרת ללקוח. 67 ספינות נבנות כאן בשנה, בעיקר מכליות.

אולי במאה הזו כבר יבנו ספינות ענק במרפסות תלת ממדיות, אבל בינתיים עובדים פה אנשים בשר ודם, ורובוטים. כ-47 אלף עובדים מועסקים כאן, בהם יותר מ-3,000 עובדים זרים. במתחם פועלים גם בתי ספר, שבהם מכשירה המספנה בוגרי תיכון קוריאנים, וגם 35 מסעדות. ביום שבו יש עוף בתפריט, 20 אלף תרנגולות משלמות בחייהן.

מכאן כבר קצרה הדרך אל Busan, עיר הנמל הראשית של קוריאה, והשנייה בגודלה אחרי סיאול. Jagalchi, שוק הדגים של בוסאן, הוא הגדול מסוגו במדינה, והוא משתרע על רציפי הנמל ונושק לקו החוף. עשרות רבות של ספינות דיג יוצאות ונכנסות אליו, כשעל סיפונן דייגים קשוחים. מרתק לראות איך הם מטפלים ברשתות, מתקנים אותן, מגלגלים ופורסים. ריח נוקב של עיר נמל עומד בנחיריים.

השוק הוא לא רק עממי מאוד, קולני וצבעוני. הוא גם לא קל לצפייה. קשה לתאר איזה סוגי מפלצות ושרצים מוצעים בו למכירה. לראות איך הרוכלות מטפלות בסחורה בדוכני הדגים זו חוויה שאינה מיועדת לרכי הלבב ויפי הנפש. עטויות סינרי גומי, בעלות הדוכנים מטפלות בלי סנטימנטים בכל מין של דג שעולה על הדעת, ממקל ועד לווייתן. בסכין חדה הן חוצות את פירות הים, בהם ירוקים אדומים שדומים לסברס, והלקוחות זוללים בתאוה את התוך, ככה, בלי לבשל.

בלי בעיה הן הכניסו יד לתוך גיגית עם מים שבה התפתלו מין צלופחים, תקעו מסמר באומלל התורן, קיבעו את ראשו למשטח העבודה ובסכין חדה פשטו ממנו את העור בעורו בחיים. אחר כך סחטו לימון וכמה תבלינים, ומאכל התאוה עשה את דרכו לעוד לקוח מרוצה, על כוס בירה צוננת.

בערב, בחוף Gwang Li, על רקע גשר המיתרים Gwangan, אחד מסמליה המסחריים של העיר, התקיים מופע זיקוקים פנטסטי. מרתק היה לראות איך המוני קוריאנים יושבים בשקט על אלפי כיסאות הפלסטיק שהוצבו בסדר מופתי על החוף וצופים בחיזיון. התמונה הזו נחלקה במוחי כסוג של תשובה לשאלה שניקרה בראשי כל העת: "איך הם מצליחים לעשות את זה, לעזאזל?".

● g@globes.co.il

משנות ה-50 קוריאה עברה מהפך אדיר, ומאחת המדינות העניות בעולם הגיעה למקום ה-15 במדינות ה-G20, בין הכלכלות החזקות בעולם

פריחת הדובדבן. חגיגה אביבית יפהפייה

כדי לזכות בהשתקפות פיוטית. הדרך אליו מנוקדת בשדות אורז ירוקים צהובים, מעובדים למשעי בעזרת מכונות משוכללות המתאימות גם לחלקות הקטנות ביותר. מיכון מלא. ככה זה בקוריאה.

המקדש עצמו, ששוכן בנוף נהדר, נמצא כיום ברשימת אונסק"ו ואוצר למעלה מ-81 אלף לוחות עץ אשר שימשו כגלופות לצורך דפוס, ועליהם חרותות בסניית משנתו של בודהה ואמרות חוכמה ודעת. הלוחות נחרטו בקוריאה במאה ה-13, והכתבים נחשבים לקאנון הבודהיסטי השלם והחשוב בעולם. דתם של הקוריאנים, בין אם הם מגדירים עצמם נוצרים או בודהיסטים, היא אחת הדתות הסיניות של פולחן האבות, והיא דוגמה לסינקרטיזם (מיזוג של דתות ודעות שונות).

נסענו לחצי האי Geoje הכלוא בין ים סין לים יפן, ומהווה מתחם אדיר של שני ענקי תעשייה - המספנה של דייהו שהיא השנייה בגודלה בעולם, והתעשיות הכבדות של סמסונג. השקפנו על המספנה ממרפסת התצפית שסביבה גן מטופח. פרט לכמה נקודות מיוחדות שמותר לצלם מהן, חל איסור גורף על הצילום במספנה. למה? "כי אנחנו חוששים ממרגלים סינים שרוצים להעתיק ולגנוב מאיתנו את סודות תכנון הספינות הגדולות בעולם", הסבירה מדריכה חביבה בחיור, שמאחוריו מסתתרת המלחמה הכלכלית המטרופת המתרחשת כיום בין קוריאה לסין וליפן.

מסמסונג ו-LG ועד יונדאי ורייהו. אבל גיליתי בה גם אזורים של יופי פיוטי, של הרים ושל מקרשים, מסורת וטבע, אנשים נחמדים ושלכת מופלאה.

לא רק שלכת. אזורים רבים בקוריאה, בהם הבירה סיאול, מזמנים פריחה יפהפייה של עצי הדובדבן, ממש כמו ביפן, ממש בימים אלה. טרק של כמה שעות לאורכה של החומה העתיקה של סיאול, גבוה מעל לכרך הסואן והרועש, הוא גם שיעור בהיסטוריה, בשלווה ובטבע.

החומה שאורכה הכולל כ-18 קילומטרים החלה להיבנות ב-1396, כאמצעי הגנה על הבירה Hangyang (שמה הקודם של סיאול). במשך השנים והשושלות רוב לבני הבוץ הוחלפו באבנים, הקירות חוזקו והוגבהו ל-12 מטרים, ומכיוון שנבנתה בחלקים, ניתן להבחין בה בסגנונות השונים בהתפתחות טכנולוגיית הבנייה בקוריאה. הקוריאנים אוהבים את הטבע שלהם ויוצאים אליו בהמוניהם. צעירים ומבוגרים צועדים במרץ בבגדי טיול מדוגמים לעילא ולעילא. הם לא עניים, והם לא מתביישים בזה. תור של מכוניות המתין בכניסה לשמורת Seoraksan הנמצאת ברשימת אונסק"ו, נחשבת ליפה ביותר והיא גם הקרובה ביותר לסיאול. בעונות פריחת הדובדבן והשלכת, השמורה מתמלאת במטיילים כבר משעות הבוקר ובתי המלון בה מוזמנים עד 2018. בסוף השבוע שבו טיילנו בה היה נדמה לי שחצי מ-49 מיליון תושבי קוריאה הגיעו לכאן, כשהם מצטלמים ומצלמים את עצמם לדעת. חשבתם שהיפנים והסינים הם מלכי הסלפי? חכו עד שתגיעו לקוריאה.

את פני הבאים לשמורה מקבל פסל ענקי של בודהה העשוי יציקת ברונזה מוזהבת. אחד מעקרונות הבודהיזם הוא התחברות לטבע, ואחת מדרכי ההיטהרות היא עלייה לרגל למקדשים שהוקמו כדי לפאר את הטבע. פסל הדוב השחור שבכניסה הוא סמל הרי Seoraksan. עוד מעט נטפס עליהם, גושי גרניט שכמותם. אחרי עלייה של כמה שעות, המקטע האחרון לפסגה תלול מאוד ומתיש, אבל הנוף מלמעלה שווה כל טיפת זיעה. ישבתי לבדי על סלעי הפסגה החשופים, תיירת יחידה בין אלפי קוריאנים. הם חייכו. כיבדתי אותם בממתקי שומשום ונפרדנו כידידים.

סמסונג מפה, דייהו משם

נסענו לאורך הנהר Nakdong, הארוך שבנהרות קוריאה. אד ערפילי עלה מתוך הנהר, וההשתקפות של גשר אור הירח (Weolyeonggyo), גשר הולכי הרגל הארוך ביותר בקוריאה) נראתה כמו ציור סיני ענוג. אורכו של הגשר, שרצפתו עשויה עץ אורן, 387 מטרים, ורבים מגיעים אליו בלילות ירח